převzat vydražitelem a jejich dřívější dlužník byl sproštěn. Ale přes to je přece jen možno, by se takové upuštění od žádosti za hotové zaplacení stalo i později dohodou věřitele s vydražitelem, jak se tehdy v exekuci vedené pod sp. zn. E 257/24 skutečně stalo. Ovšem se tak stalo na újmu tehdejšího dlužníka, protože spořitelna zároveň neprohlásila souhlas, by byl svého závazku proti ní sproštěn, nač podle úmyslu zákonodárcova (sr. §§ 171 odstavec druhý a 223 odstavec prvý ex. ř. a § 1408 obč. zák.) má právní nárok. Ale ani z toho nemůže dovolatel pro sebe nic vyvozovati, když není předpisu, že by se proto dohoda o převzetí dluhu vydražitelem nemohla platně státi aneb pohledávka knihovního věřitele a pro ni vtělené zástavní právo proto zanikly. Pravilo-li zmíněné již rozvrhové usnesení, že bude pak — totiž po jeho právomoci — lze na prodaných nemovitostech vymazati veškeré tam zjištěné knihovní závady, pravilo tak jen za samozřejmého předpokladu, že po rozvrhovém roku, po kterém jsou jednostranné změny prohlášení, zda pohledávky mají býti zaplaceny hotově či vydražitelem převzaty, nepřípustné (§ 223 ex. ř.), nedojde ani k vzájemným dohodám súčastněných osob ona prohlášení pozměňujícím a tedy ony závady skutečně zaplacením zaniknou. Staly-li se však přes to takové dohody, nebylo překážky, by k nim u provedení knihovního pořádku podle výsledků exekučního řízení nebylo přihlíženo. Právem proto exekuční soud k návrhu tehdejších vydražitelů (nynějších dlužníků) usnesením ze dne 30. července 1925 povolil co do pohledávky 25.000 Kč spořitelny v N. jen výmaz částky 919 Kč 57 h, takže vydražitelé zbytek 24.080 Kč 43 h převzali, jak se spořitelnou měli ujednáno. Knihovní stav takto založený bylo exekučnímu pokud se tkne rozvrhovému řízení v nynější exekuci položiti za základ a vytýká dovolatel proto neprávem, že k němu nemělo býti přihlíženo, protože prý přes něj sporná pohledávka a s ní i zástavní právo pro ni vtělené zanikly.

Čís. 5956.

Novela o právu manželském (zákon ze dne 22. května 1919, čís. 320 sb. z. a n.)

Předpisem §u 17 rozl. zák. není manželi, jehož manželství bylo rozsudkem rozvedeno od stolu a lože, zabráněno, by se domáhal rozluky manželství ž a l o b o u.

(Rozh. ze dne 21. dubna 1926, R I 271/26.)

K žalobě manželky bylo manželství rozsudkem pro zmeškání rozvedeno od stolu a lože z viny manželovy. Napotomní žalobu manžela o rozluku manželství odmítl s o u d p r v é s t o l i c e, vyhověv námitce nepřípustnosti pořadu práva. R e k u r s n í s o u d zamítl námitku nepřípustnosti pořadu práva a uložil prvému soudu, by, vyčkaje právomoci, dále po zákonu o žalobě jednal. Dů v o d y: Prvý soud má za to, že když manželství stran na žalobu žalované strany právoplatným rozsudkem pro zmeškání ze dne 25. dubna 1925 z viny nynějšího žalobce bylo rozvedeno, lze se rozluky domáhati toliko v cestě nesporné podle §u 17 rozl.

zák., že však nesmí býti o rozluku žalováno a že jest tudíž pořad práva nepřípustným. Náhled ten jest mylným, neboť v § 17 zák. rozl. dána je sice každému z manželů — i straně vinné — možnost domáhati se na podkladě provedeného už sporu o rozvod rozluky manželství v ceste nesporné, není tam však stanovena povinnost, že by se smělo použíti jen této cesty a že by domáhání se rozluky pořadem práva bylo vyloučeno. Není také žádného jiného zákonného předpisu, který by po provedeném sporu o rozvod podání žaloby o rozluku zakazoval. Vždyť vyslovením rozvodu nezrušuje se svazek manželský jako takový, zrušení nastává teprve vyslovením rozluky a jest každému z manželů zůstaveno na vůli, chce-li se po provedeném rozvodu rozluky domáhati pouhou žádostí, či žalobou. Poukaz na rozpor, který by pro případ alimentačního po případě sustentačního sporu vznikl mezi ustanovením §u 1264 obč. zák., pokud se týče dvor. dekr. ze dne 4. května 1841 čís. 531 s. z. s. a ustanovením §u 1266 obč. zák., není případné, poněvadž žalobou, o niž tu jde, má býti rozhodnuto pouze o rozluce manželství a o nějaký alimentační (sustentační) nárok se tu vůbec nejedná.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Nemůže býti důvodných pochybností, že již před platností zákona ze dne 22. května 1919, čís. 320 sb. z. a n. nebylo překážky, by manžel akatolík, jehož manželství bylo soudním rozsudkem pravoplatně rozvedeno, nežaloval později o rozluku manželství, aniž by bývalo lze jeho žalobě čeliti námitkou rozsouzené věci, neboť, třebaže v novém sporu šlo o tytéž strany, nešlo přece o týž předmět sporu. Kdežto ve sporu o rozvod šlo jen o stavení manželského společenství při zachování manžel. svazku, jde ve sporu o rozluku o zrušení manželského svazku samého. Také není pochybnosti, že bylo účelem zákona čís. 320/1919, manželům bez rozdílu jejich vyznání usnadniti možnost, by jejich manželství byla z jistých vážných důvodů rozloučena, a že tomuto účelu, pokud jde o manželství soudním rozsudkem již rozvedená, zejména slouží i předpis § 17 cit. zák. Příčil by se proto duchu zákona o reformě manželského práva právní názor zastávaný stranou žalovanou, že manžel, jehož manželství bylo soudním rozsudkem rozvedeno, se pro předpis § 17 nyní již nemůže rozluky domáhati žalobou, nýbrž smí jen nastoupiti cestu nesporného řízení v § 17 naznačenou. K tomu přistupuje, že podle §u 17 může každý manžel nehledě k předpisu § 15 žádati za rozluku manželství na podkladě provedeného již sporu o rozvod a že § 15 zůstavuje manželi žádati za rozluku pro nepřekonatelný odpor, nechce-li žalovati o rozluku z jiného důvodu v § 13 uvedeného. Je tudíž zákonem samým možnost žaloby vyhražena. Také nelze na manželi spravedlivě žádati, by postupoval podle §u 17, je-li snad sám odůvodněného názoru, že nesporný soudce jen ztěžka bude moci, jak § 17 vyžaduje, dojíti přesvědčení, že by skutečnosti ve sporu o rozvod na jevo vyšlé byly už tehdy odůvodnily výrok o rozluce, kdyby oň bylo bývalo žalováno. Není předpisu, že by bylo nezbytným, by věc za všech okolností proběhla i řízením nesporným, i když je předem jasna nemožnost, docíliti v něm

úspěchu. Není ani předpisu a nelze zejména z § 17 vyčísti, že by manžel soudním rozsudkem rozvedený, chce-li se domáhati rozluky manželství, musil své návrhy v nesporném řízení opírati o skutečnosti na jevo vyšlé ve sporu o rozvod, a že by je nesměl opříti v řízení sporném o skutečnosti ve sporu o rozvod na jevo nevyšlé. Rekursní soud tudíž nepochybil, když námitku nepřípustnosti pořadu práva změnou usnesení soudu první stolice zavrhl.

Čís. 5957.

Rodiče jsou prosti povinnosti, dáti dceři věno, má-li sama v době sňatku dostatečné jmění pro přiměřené věno.

(Rozh. ze dne 21. dubna 1926, R I 293/26.)

Navrhovatelka provdala se dne 23. ledna 1923, dne 25. února 1923 vybrala svůj vklad u záloženského spolku a použila vybraných peněz jednak k úhradě živobytí, jednak k zaplacení dluhů svého manžela. Žádostí ze dne 25. února 1925 domáhala se na soudě, by rodiče byli uznáni povinnými vyplatiti jí věno 25.000 Kč. Soud prvé stolice přiznal navrhovatelce 12.000 Kč jakožto věno přiměřené majetku rodičů, od něhož odpočetl 6.000 Kč vyplacených již navrhovatelce na věno. Rekursní soud nevyhověl rekursu rodičů, maje za to, že rodiče jsou povinni, dáti dceři věno, ježto neměla jmění v době podání žádosti.

Nejvyšší soud žádost zamítl.

Důvody:

Právem vytýkají stěžovatelé napadenému rozhodnutí zřejmý rozpor se zákonem (§ 16 nesp. říz.), pokud se opírá o právní názor, že k vlastnímu, pro zřízení přiměřeného věna dostatečnému jmění žadatelky nelze přihlížeti, když tohoto jmění neměla v době, kdy podala návrh na zřízení věna. Doslov §u 1220 obč. zák., »nemá-li nevěsta vlastního ..... jmění, jsou rodiče ..... povinni dcerám ..... při jejich provdání .... věno dáti .....« nasvědčuje jasně tomu, že dobou, ve které dcera musí míti vlastní jmění, by rodiče byli sproštěni povinnosti dáti jí věno ze svého, je doba jejího sňatku. Jinak by zákon nemluvil o nevěstě, nýbrž mluvil by o dceři, pokud se týče vnučce, neb o manželce, a kdyby bylo lze přihlížeti ke stavu dceřina jmění v době pozdější, po sňatku, nemělo by smyslu určení, že rodiče jsou povinni věno dáti při sňatku, neboť tu nemohou ještě věděti, zda podle budoucího stavu dceřina jmění vůbec budou či nebudou povinni, dáti věno. Nutno proto uznati za správný výklad §u 1220 obč. zák., podle něhož jsou rodiče tehdy prosti povinnosti dceři dáti věno, když ona má sama dostatečné jmění pro přiměřené věno v době svého sňatku. Toť ostatně právní názor také v písemnictví uznávaný. Podle zjištění nižších soudů se žadatelka provdala 23. ledna 1923 a měla tehdy u spořitelního a záloženského spolku uloženo 10.000 Kč, které si 25. února 1923 částkou 10.244 Kč 66 h vybrala. Je